Приложение 1
Към Заповед № РД-07-2/14.09.2026 г.

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ С ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ
“АЛЕКСАНДЪР СЕРГЕЕВИЧ ПУШКИН”
9000 Варна, ул."Проф. Николай Державин" 12
телефон:052/60-96-96
e-mail: info-400031@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ: X
ТЕОДОРА КАТЕЛИЕВА
ДИРЕКТОР НА СУЕО „А. С. ПУШКИН“

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

Приет с решение на ПС с Протокол №13/14.09.2026 г. и утвърден със Заповед РД 07-2171/14.09.2026 г. на директора на СУЕО „Александър Сергеевич Пушкин“ - Варна

Настоящият кодекс представя стандартите за етично поведение и съдържанието му цели да зададе моралните отговорности на всеки от участниците в училищната общност.

Училището е мястото, където се изгражда и сплотява общността от ученици, учители и родители. Успехът на училищната общност е в зависимост от степента на спазване принципа на общото дело – усилията на всички подпомагат и допълват личните усилия на всеки. Между членовете на общността са установени отношения на уважение и сътрудничество в името на обща цел – по-добро образование за автономни и инициативни личности.

ГЛАВА ПЪРВА

I . ОБХВАТ НА КОДЕКСА

Чл.1. Етичните правила в този кодекс се прилагат съобразно Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за закрила на детето, Закона за закрила от дискриминация, Закона за защита на класифицираната информация, Хартата за правата на детето, Етичния кодекс на работещите с деца и се отнасят до отношенията в ученическата и в учителската общност, в тези на родителите и на непедагогическия персонал, както и взаимоотношенията между общностите.

II. Цели на кодекса:

Чл.2. 1. Да се развива и обогатява създаденото доверие между ученици, учители, училищно ръководство и родители с цел по-добро образование.

2. Да се насочат волята и стремежът към поведение, утвърждаващо морални ценности и принципи за всички участници в училищната общност чрез разработване и прилагане на цялостни политики за:

2.1.подкрепа за личностно развитие на ученика;

2.2. изграждане на позитивен организационен климат;

2.3. утвърждаване на позитивна дисциплина;

3. Да се формира организационна култура за утвърждаване доброто име на СУЕО „А. С. Пушкин“ и да се повишава общественото доверие в професионализма и морала на колегията.

ГЛАВА ВТОРА

I. Базови и професионални ценности:

Чл.3. Базовите ценности на участниците в училищната общност са: уважение към достойнството на всеки, честност, отговорност, сътрудничество, коректност, лоялност и вежливост.

Чл.4. Работещият с деца трябва да притежава определени личностни, морални и социални качества и да споделя следните професионални ценности:

4.1. да се обляга на своята компетентност и отговорно да прилага своите познания и опит;

4.2. да носи отговорност за действията си;

4.3. да е коректен в отношенията си с децата и родителите.

II. Принципи на професионалното поведение:

Чл.5. Доверието и взаимното уважение между работещия с деца и семейството са в основата на взаимоотношенията им. Професионалистът работи за изграждане на доверие с децата и родителите, защитава интересите на децата, спазва принципа за поверителност на информацията, създава реалистични очаквания за резултатите от работата си, избягва действия и ситуации, които биха предизвикали конфликт.

Чл.6. Работещият с деца целенасочено утвърждава и повишава доверието и уважението към статуса на педагогическия специалист, развива и популяризира успешни практики с цел повишаване на професионалната си отговорност и компетентност, подпомага своите колеги и насърчава проявите на висок професионализъм и морал, стреми се към прозрачност в отношенията между членовете на общността.

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.7. Служителят на СУЕО „А. С. Пушкин“ подпомага органите на държавната власт и институциите, които работят с деца, при провеждането на държавната политика в образованието. Не допуска лични и политически пристрастия да влияят при изпълнение на задълженията му. Предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл.8. 1. Служителят на СУЕО „А. С. Пушкин“ е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява нормативните актове.

2. Служителят на СУЕО „А. С. Пушкин“ има право да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.

ГЛАВА ТРЕТА

ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

РАЗДЕЛ I

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.9. Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

1. Детството е важен период от развитието на човека.

2. Семейството е най-естествената среда за възпитанието на детето.

3. Всяко дете притежава уникалност.

4. На всяко дете е гарантирано правото на :

- свобода на изразяване на мнение;

- свобода на мисълта, съвестта и религията;

- позиция и възгледи и правото да ги изразява свободно.

5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, срещу физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие. Всяко дете има право на закрила от насилие и всеки, на когото стане известно за дете, преживяло насилие, е длъжен да сигнализира органите по закрила.

6. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

7. Всяко дете има право да бъде подпомогнато да развие пълния си потенциал чрез устойчива система за разширяване на капацитета му под формата на обучителни дейности, механизми на сътрудничество с центъра за подкрепа на личностното развитие и други организации или институции.

8. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

9. Децата с изявени дарби да се ползват от мерките за специална подкрепа.

Чл. 10. Практиката в училище се основава на:

1. актуалните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете;

2. разбиране уникалността на всяко дете;

3. съобразяване със специфичната уязвимост на всяко дете;

4. създаване и поддържане на безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето;

5.изграждане на позитивна култура и климат чрез: приемане на различието и разнообразието, даване на възможност за развитие на сигурна среда, в която децата открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;

6. насърчаване на взаимоотношения на уважение сред цялата общност, партньорство с родителите;

7. разпознаване на признаците, по които може да се разпознаят насилието и тормозът: физическо, психическо, сексуално насилие и съответни интервенции, физически, психически, сексуален тормоз, кибернасилие и кибертормоз и съответни интервенции;

8. подкрепяне правото на детето свободно да изразява на мнение;

9. опазване интересите на детето;

10. осигуряване на дейности за равни възможности на достъп до адекватни грижи и образование на децата с увреждания;

11. изключване на дискриминация на децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите;

Чл.11. Разработване на система от мерки за реализиране на сигурна училищна образователна среда.

Чл.12. Планиране/актуализиране на дейности за превенция и интервенция на насилието и тормоза на ниво клас и на ниво училище. Предприемане на подходящи действия за закрила на детето при получени сигнали.

Чл.13. В случаи на получаване на информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, се носи моралната и

законова отговорност за информиране на директора и органите по закрила на детето.

Чл.14. Работещите с деца опазват личната информация на възпитаниците на СУЕО „Пушкин“ и техните семейства и следят тя да се ползва само и единствено в техен интерес във връзка и по повод изпълнение на морални и служебни ангажименти.

РАЗДЕЛ II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.15. Отговорностите на работещите с деца са свързани с:

1. подпомагане семейството при възпитанието на децата;

2. зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, и убеждения;

3. уважение към ценностите на семейството при възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца;

4. информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и за начина, по който се работи с него;

5. уведомяване родителите на участващите в ситуацията на насилие и тормоз деца и предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията;

6. осъществяване на партньорство с родителите за съдействие по превенция на насилието и тормоза.

Чл.16. Участието в изследвания не трябва да застрашава здравето, развитието или благополучието на детето.

Чл.17. Установени отношения със семействата не се използват за лично облагодетелстване.

Чл.18. Разкриването на поверителна информация за детето и личния живот на семейството може да става само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.19. В случаите на конфликт между членовете на семейството се работи открито, като се споделят наблюденията за детето с цел всички включени

страни да вземат информирано решение, като стриктно се спазва принципът да не се взема страна в конфликта.

РАЗДЕЛ III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ ВЪВ ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ КОЛЕГИТЕ

Чл.20. Директорът в качеството си на ръководител зачита достойнството и правата на подчинените си и е отговорен за заповедите, които издава, за тяхното изпълнение и последствията от тях.

Чл.21. Директорът изпълнява безпристрастно служебните си задължения.

Чл.22. Директорът подпомага професионалното развитие на работещите в училището, насърчава ги, предприема при нужда корективни мерки.

Чл.23. Във взаимоотношенията си при изпълнение на своите задължения работещите с деца спазват следните принципи:

1. изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност;

2. обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и правата на детето, както и към утвърждаване авторитета на СУЕО „А. С. Пушкин“;

3. утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет чрез личното поведение и чувство за отговорност;

4. недопускане на действия, които биха уронили престижа на професията и нетърпимост към тях.

Чл.24. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител или на Етичната комисия.

РАЗДЕЛ IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.25. Работа за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни, образователни и възпитателни услуги и да живее без насилие.

Чл.26. Работа за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.27. Работа за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.28. Работа за отстояване правата на децата и за повишаване чувствителността на обществото към тяхното нарушаване.

Чл.29. Работа в подкрепа на политиките и изпълнение на нормативните актове, които подпомагат благополучието на децата и семействата им, и противопоставяне на тези, които го нарушават.

Чл.30. В системата на предучилищното и училищното образование се забраняват действия, свързани със:

1. налагането на идеологически и/или религиозни доктрини;

2. осъществяването на политическа и партийна дейност;

3. извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.

РАЗДЕЛ V

МОРАЛНИ ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.30. Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес и да дават мнения и предложения за училищните дейности.

Чл.31. Да зачитат правата, честта и достойнството на другите участници в образователния процес, както и да не прилагат физическо, психическо и сексуално насилие и тормоз.

Чл.32. Да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции.

Чл.33. Да не допускат публикуването на снимки и информация за съученици и учители без тяхно разрешение, както и снимки и информация за себе си без разрешение от родителите.

РАЗДЕЛ VI

МОРАЛНИ ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл.34. Родителите участват активно в училищния живот с мнения, предложения, в обсъждания на Училищното настоятелство, Педагогическия съвет и Обществения съвет, проявяват съпричастност към инициативите, организирани от институцията.

Чл.35. Родителите се осведомяват редовно за приобщаването на децата и учениците към училищната среда, за успеха и развитието им и за спазването на училищните правила.

Чл.36. Родителите подкрепят училищното ръководство в усилията да подобрява условията и организацията на ученическия труд и творчество.

Чл. 37. Родителите отговарят за изпълнение на задълженията си по ПДУ и подпомагат изпълнението задълженията по ПДУ на децата си.

Чл.38. Родителите контролират активността на децата си в социалните мрежи и приложения.

Чл.39. Родителите съдействат за реализирането на цялостната политика на училището за противодействие на тормоза и насилието и участват като партньори в дейностите по превенция и интервенция.

РАЗДЕЛ VII

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.40. Изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създават условия за равнопоставеност.

Чл.41. 1. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот следват правила на поведение, които не уронват престижа на СУЕО „А. С. Пушкин“.

2. Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави, като избягват конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги разрешават.

3. Облеклото им съответства на служебното положение и на институцията.

Чл.42. Не участват в корупционни прояви и в други неправомерни действия в училището:

1. Не допускат да бъдат поставяни във финансова зависимост или в друга обвързаност с външни лица или организации, не приемат подаръци, услуги, пари или облаги, които могат да повлияят на изпълнението на служебните задължения или да нарушат професионалния подход по определени въпроси.

2. Не получават облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл.43. Не упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими със задълженията и отговорностите им, не получават доходи от такива дейности.

РАЗДЕЛ VIII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.44. Конфликт на интереси възниква, когато педагогическият или непедагогическият специалист има личен интерес, който му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

Чл.45. Педагогическият или непедагогическият специалист:

1. не може да участва при обсъждането, подготовката, вземането и изпълнението на решения, когато той или свързани с него лица са заинтересовани от съответното решение или когато има със заинтересованите лица отношения, пораждащи основателни съмнения в неговата безпристрастност.

2. не участва в дейности, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

3. избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

4. не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси и да се облагодетелства.

За спазването на Етичния кодекс и решаване на възникнали етични проблеми в СУЕО „А. С. Пушкин“ се създава комисия по етика, работеща по утвърдени вътрешни правила.

Етичният кодекс е съгласуван с Обществения съвет и Училищното настоятелство.

Председател на Обществения съвет: ……

/...../

Председател на Училищното настоятелство: ……

/...../